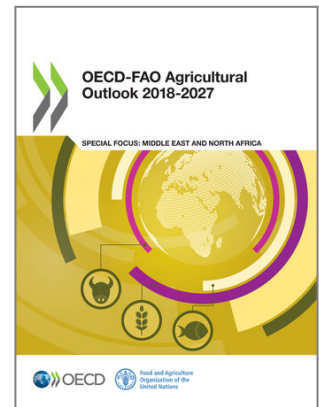

OECD *Multilingual Summaries*

OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027

Summary in Estonian

Lugege tervet raamatut: 10.1787/agr_outlook-2018-en

OECD-FAO põllumajandusproгноos 2018–2027

Eestikeelne kokkuvõte

Põllumajandusproгноos 2018–2027 on OECD ja FAO ühisel jõul valmiv väljaanne, mis koostatakse liikmesriikide valitsuste asjatundjatelt ja erialaorganisatsioonidelt saadavate andmete põhjal. Selles antakse ühine hinnang põllumajandus- ja kalatoodete turu kümneaastasele perspektiivile riiklikul, piirkondlikul ja üleilmsel tasandil. Selle aasta väljaanne sisaldab eraldi peatükki Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika põllumajanduse ja kalanduse perspektiivide ning väljakutsete kohta.

Kümme aastat pärast toiduainete hinnatõusu aastail 2007–2008 on maailma põllumajandusturgude olukorrad väga erinevad. Tootmine on esmatarbekaupade valdkonnas tugevasti kasvanud ja 2017. aastal saavutas toodang enamiku teraviljade, lihatüüpide, piimatoodete ja kalade osas rekordtaseme ning teraviljavarude tase tõusis kõigi aegade kõrgeimani. Samal ajal on hakanud nõudlusvajadus nõrgenema. Viimase aastakümne nõudluse suurenemine tulenes suuresti Hiina Rahvavabariigi (edaspidi „Hiina“) inimesekohaste sissetulekute tõusust, mis stimuleeris riigi nõudlust liha, kala ja loomasööda järele. See nõudluse allika kasv on aeglustumas, kuid globaalse nõudluse uued allikad ei ole üldise kasvu säilitamiseks piisavad. Selle tulemusena eeldatakse, et põllumajandustoodete hinnad jäävad madalaks. Praegune kõrge varude tase muudab samuti järgnevatel aastatel tagasilöögi ebatõenäoliseks.

Nõudluse kasvu nõrgenemine peaks järgmise kümne aasta jooksul eeldatavasti püsima. Enamiku kaupade tarbimise kasvu peamiseks liikumapanevaks jõuks saab rahvastik, kuigi ennustatakse, et rahvastiku kasvu määr väheneb. Peale selle on eeldatavasti paljude tarbekaupade tarbimine inimese kohta globaalsel tasandil ühtlane. See on tähelepanuväärne sellistes põhitoiduainetes nagu teravili, juured ja mugulad, millede tarbimise tase on paljudes riikides jõudnud küllastumise piirile. Seevastu on lihatoodete nõudluse kasv aeglustumas eelistuste ja kasutatava sissetuleku piirangute piirkondlike erinevuste tõttu, samal ajal kui nõudlus selliste loomsete toodete järele nagu piimatooted suureneb järgmisel aastakümnel kiiremini.

Teraviljade ja õliseemnete puhul saab tähtsaimaks nõudluse kasvu allikaks sööt, millele järgneb toit. Sööda täiendava nõudluse osas hakkab üha suuremat rolli mängima Hiina. Sööda nõudluse kasv on siiski prognoositud üleilmselt aeglustuma, vaatamata kariloomade toodangu suurenemisele. Suur osa täiendavast toidunõudlustest hakkab pärinema suure rahvastiku kasvuga piirkondadest, nagu Sahara-tagune Aafrika, India ja Lähis-Ida ning Põhja-Aafrika.

Eeldatavasti suureneb nõudlus teravilja, taimeõli ja suhkruroo kui biokütuste tootmise sisenditena palju tagasihoidlikumalt kui viimase aastakümne jooksul. Kui viimase aastakümne jooksul on biokütuste laienemine toonud kaasa enam kui 120 miljoni tonnise täiendava teravilja nõudluse, peamiselt maisi näol, eeldatakse, et prognoosiperioodil on see kasv peaaegu null. Arenenud riikides ei pruugi olemasolevad poliitikad toetada olulisel määral edasist laienemist. Nõudluse kasv tuleneb tulevikus seega peamiselt arengumaadest, kellest paljud on kasutusele võtnud biokütuste kasutamist soodustavad poliitikad.

Erinevused inimesekohase nõudluse kasvu aeglustumise laiemas mudelis tulenevad suhkrust ja taimeõlist. Arengumaailmas eeldatakse, et suhkruga ja taimeõli tarbimine inimese kohta suureneb, kuna arengumaade linnastumine toob kaasa suurema nõudluse töödeldud ja valmistoitude järele.

Toidutarbimise ja toitumise koostise muutused tähendavad, et arengumaades püsib alatoitumise, liigtoitumise ja alatoitumuse „kolmekordne koormus“.

Prognoositakse, et üleilmne põllumajandus- ja kalatoodang suureneb tuleval kümnendil umbes 20% võrra, kuid piirkondade lõikes märkimisväärsete erinevustega. Sahara-taguses Aafrikas, Lõuna- ja Ida-Aasias ning Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas on oodata tugevat kasvu. Seevastu eeldatakse, et arenenud maade toodangu kasv on tunduvalt madalam, eriti Lääne-Euroopas. Tootmise kasv saavutatakse peamiselt suurendamise ja tõhususe kasumitega ning osaliselt tootmisbaasi laienemisega karja laiendamise ja karjamaade põllumaadeks muutmise kaudu.

Aeglasema tarbimise ja tootmise kasvuga prognoositakse põllumajandusele ja kalakaubandusele ligikaudu poolt eelmise aastakümne kasvumäärast. Netoeksport suureneb maapinnarikastest riikidest ja piirkondadest, eriti Ameerikast. Suure elanikkonna tihedusega või suure rahvastiku kasvuga riigid, eriti Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, Sahara-taguses Aafrikas ja Aasias, näevad kasvavat puhasimporti.

Peaaegu kõigile põllumajandustoodetele prognoositakse, et eksport püsib peamiste tarnivate riikide stabiilsete gruppide piires. Märkimisväärne muutus on Venemaa Föderatsiooni ja Ukraina esilekerkiv kohalolek maailma teraviljaturgudel, mis eeldatavasti püsib. Eksporditurude suur kontsentratsioon võib suurendada maailmaturgude vastuvõtlikkust looduslikest ja poliitilistest teguritest tingitud pakkumisšokkidele.

Baasprognoosina eeldab põllumajandusprognoos aastateks 2018–2027, et praegused poliitikad jätkuvad ka tulevikus. Lisaks traditsioonilistele riskidele, mis mõjutavad põllumajandusturge, mängivad põllumajandus-kaubanduspoliitika suhtes olulist rolli ka üha suurenev ebakindlus ning mure üleilmse proteksionismi suurenemise võimalikkuse üle. Põllumajanduskaubandusel on toiduainetega kindlustatuse tagamisel keskne roll, rõhutades kaubanduspoliitikat soodustava keskkonna vajadust.

Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika

Selle aasta eripeatükk keskendub Lähis-Idale ja Põhja-Aafrikale, kus toidunõudluse suurenemine ning piiratud maa- ja veeressursid põhjustavad peamiste toidukaupade impordisõltuvuse suurenemist. Paljud riigid kulutavad suure osa oma eksporditulust toiduainete impordile. Toiduga kindlustatust ohustavad konfliktid ja poliitiline ebastabiilsus.

Prognoositakse, et piirkonna põllumajanduslik ja kalatoodang suureneb ligikaudu 1,5% aastas, peamiselt tootlikkuse tõstmise kaudu. Piirkonna poliitikad toetavad teravilja tootmist ja tarbimist, mistõttu 65% põllumaale on istutatud veenäljased teraviljad, eriti nisu, mis moodustab suure osa tarbitavatest kaloritest. Eeldatakse, et toitumine jääb teravilja- ja suhkrurikkaks ning loomsetest allikatest tarbitakse vähe valku.

Alternatiivne lähenemisviis toiduga kindlustatusele korraldaks ümber poliitikaid teraviljade toetamisest pigem maapiirkondade arengu, vaesuse vähendamise ja kõrgema väärtusega aiandustoodete tootmise toetamise suunas. Selline muutus aitaks kaasa ka mitmekülgsemale ja tervislikumale toitumisele.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgsest inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2018), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2018-2027*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/agr_outlook-2018-en